

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра іноземних мов і країнознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія бізнесу в туризмі

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Туризм»

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
іноземних мов і країнознавства
Протокол № 1 від “28” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Психологія бізнесу в туризмі
Викладач (-і)	к. психол. н., доц. Апелът Г.В.
Контактний телефон викладача	+38(050)5346156
E-mail викладача	galina.apelt@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри

2. Анотація до навчальної дисципліни

Психологія бізнесу, яка стрімко розвивається з 90-х років ХХ століття, є однією актуальних і перспективних наук. Як галузь наукового знання вона інтегрує в собі надбання як психологічних, так і економічних дисциплін.

Кожна людина може знайти в ній задоволення своїх інтересів, досягнути життєво важливих цілей, отримати значущі результати та реалізацію своєї власної активності. Це означає також і те, що економіці і бізнесу як діяльності можна й потрібно навчатися.

Завдання психології – навчити людину правильно побачити себе та своє місце в світі і допомогти їй діяти відповідно до законів діяльності, які вже постали і визначають особистісну ефективність. Бізнес – це особлива діяльність людини, зі своєю структурою та логікою, яка передбачає наявність специфічних мотивів і ціннісних установок, спеціальних знань та навичок, підприємницького мислення і, звичайно ж, особистісних здібностей.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою курсу “Психологія бізнесу в туризмі” є формування знань про психологічні особливості особистості бізнесмена та механізми розвитку і функціонування підприємницької організації.

Предметом дисципліни є підприємництво як особлива форма життєдіяльності економічних суб’єктів.

Завдання курсу:

- оволодіння категоріальним апаратом психології бізнесу в туризмі;
- вивчення індивідуально-особистісного потенціалу суб’єктів підприємницької діяльності, їх здібностей та нахилів;
- врахування ціннісно-мотиваційних спонукань особистості до підприємництва, його потреб та запитів;
- забезпечення психологічної підтримки підприємницьких груп, включаючи розробку комплексу заходів з професійної підготовки та перепідготовки підприємницьких кадрів;
- дослідження механізмів формування лідерства в бізнесі, принципів керівництва підприємницькою організацією;
- вивчення комунікативного процесу в підприємстві, взаємин і ділового спілкування людей при виконанні спільних підприємницьких завдань;
- аналіз стратегій поведінки ділових людей у різних ситуаціях підприємництва (започаткування власної справи, укладання угоди, банкрутства тощо).

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

ЗК 03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 04. Здатність до критичного мислення, аналізу з синтезу.

ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так письмово.

ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 13. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 14. Здатність працювати в команді та автономно.

СК 16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

СК 26. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.

СК 36. Здатність ведення ділових комунікацій.

СК 40. Здатність проводити комплекси маркетингові дослідження і моніторинг ринку туристичних послуг

СК 46. Володіння філософськими знаннями, теорією та методологією (підходами, принципами і методами) розпізнавання проблеми, виявлення характерних ознак ситуації.

СК 47. Застосування цих методів та принципів, аналіз туристичних процесів, ситуацій, проблем, випадків та встановлюють їх причини. Діагностика поширюється на ситуації, що відображають предмет професійної діяльності.

СК 51. Здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті управлінського завдання або проблеми, що вирішується.

СК 55. Здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення державною та іноземними мовами.

Програмні результати:

ПР 2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

ПР 6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ПР 10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПР 11. Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

ПР 12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

ПР 14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

ПР 15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПР 17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

ПР 18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

ПР 19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.

ПР 20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР 21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПР 22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

ПР 28. Адекватно оцінювати раціональні умови життєдіяльності людини.

ПР 30. Розуміти окремі речення та найбільш уживані слова, якщо вони стосуються важливих для особи речей (наприклад, проста інформація про особу і її родину, покупки, роботу, найближче оточення тощо).

ПР 46. З'ясувати причинно-наслідкові зв'язки в організаціях, аналізувати й узагальнювати матеріал у певній системі, порівнювати факти на основі здобутих із різних джерел знань.

ПР 71. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	10		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20		
самостійна робота	60		
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	242 «Туризм і рекреація»	2	Вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Предмет, структура і місце дисципліни «Психологія бізнесу в туризмі» в системі психологічного і наукового знання»	2	2	8
Тема 2. Психологічні ознаки підприємництва	0	2	8
Тема 3. Проблеми особистості в бізнесі	2	2	8
Тема 4. Підприємницька організація: характерні ознаки та закономірності розвитку.	2	2	8
Тема 5. Психологічні особливості ділового спілкування.	2	2	8
Тема 6. Психологічні особливості рекламної політики	0	2	8
Тема 7. Соціально-психологічні особливості підприємництва.	0	4	6
Тема 8. Управління емоційним станом людини	2	4	6
ЗАГ:	10	20	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи.</p> <p>(згідно п. 8.3. Види контролю Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника).</p> <p>Загальні 100 балів включають:</p> <p>50 балів – поточний контроль (практичні заняття) 30 балів – тестовий контроль, контрольна робота 20 балів – контроль самостійної роботи</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та виконання практичних завдань. Оцінки, отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p>Сума балів за роботу на практичних заняттях за семестр складає 50 балів.</p> <p>Загальний бал за виконання письмових робіт – 30 балів, що включає: тестовий контроль 1 – 5 балів; тестовий контроль 2 – 5 балів; 2 контрольні роботи – по 10 балів.</p> <p>Контроль самостійної роботи – 20 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Письмові роботи у межах навчальної дисципліни (тестовий контроль, контрольні роботи) спрямовані на перевірку й оцінювання рівня як засвоєння студентами навчального матеріалу, так і компетентностей, передбачених ОПП. Складовою системи оцінювання є контрольна робота, організована у вигляді письмових відповідей на проблемні питання. Контрольна робота має узагальнюючий характер з низки вивчених тем і проводиться під час навчального заняття. Виконання контрольної роботи є обов'язковим для всіх студентів.</p>
Практичні заняття	<p>На практичних заняттях шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань забезпечується закріплення теоретичних положень навчальної дисципліни і набуття вмій і навичок їх практичного застосування. Практичне заняття включає проведення контролю компетентностей, постановку загальної проблеми (завдання) викладачем та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, вирішення контрольних завдань, їх перевірку та оцінювання.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Отримання інтегральних результатів за результатами виконання всіх видів завдань у сумі 25 балів.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Під час виконання письмових робіт здобувач освіти повинен підтвердити свій рівень оволодіння компетентностями, а також дотримуватись Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника , Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника .
Академічна доброчесність	Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника , Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника , Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника . В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом розумової праці та творчості здобувача. У випадку здачі роботи іншої особи (повністю або частково), або без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі).
Відвідування занять	Усі студенти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження). Процедури регламентуються Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника .
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника . Для визначеної освітньої компоненти процедури передбачають повне зарахування, часткове зарахування або відмову у зарахуванні за результатами неформальної освіти. Компетентності та програмні результати навчання з дисципліни та результатів неформальної освіти можуть бути підтверджені: - програмою курсів, тренінгів, вебінарів тощо; - сертифікатом про практику / стажування тощо; - сертифікатом про проходження тренінгу, семінару, вебінару тощо.

8. Рекомендована література

1. Висоцька В. Г. Психологія в туризмі : навч. посіб. В. Г. Висоцька ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. –Харків : ХНУМГ, 2019. 137 с.
2. Герасименко В. В. Туристична поведінка споживачів: психологічні аспекти : навч. посіб. В. В. Герасименко, Л. П. Давидова. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 250 с.
3. Давиденко Л. Г. Психологія бізнесу в туризмі : навч. посіб. Л. Г. Давиденко. Київ : Вид-во КНТЕУ, 2020. 224 с.
4. Мельник О. В. Емоційний інтелект у сфері туристичних послуг: психологічні особливості формування. О. В. Мельник. Вісник Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Серія: Психологія. 2020. № 4(14). С. 82–90.
5. Перезовова І.В., Алельт Г.В., Даляк Н.А., Мінакова С.М., Василик О.Б., Мінакова О.О. М-26 Маркетинг в туризмі: навчальний посібник. Львів: Видавець Кошовий Б.-П. О., 2023. 188 с. ISBN-978-617-95283-2-3
6. Петренко А. Л. Психологія управління персоналом у сфері туризму : монографія А. Л. Петренко. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2022. 315 с.
7. Ткаченко О. В., Зелінська З. П. Основи психології та етикет професійного спілкування в туризмі : навч. посіб. О. В. Ткаченко, З. П. Зелінська ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ : КНУКіМ, 2020. 312 с.
8. Яковенко С. О. Психологія гостинності та туристичного сервісу : навч. посіб. С. О. Яковенко. – Київ : Ун-т туризму, економіки і права, 2018. 210 с.

Апельт Г.В., доцентка кафедри іноземних мов і країнознавства